

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KOZGAZDÁSZATI HIRLAP. A debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj: Négy hatóság... Hirdetési díj... Hirdetési díj...

Előfizetési árak: Helyben és postán küldve... Egyes szám 5 kr.

Orvosok a politikában.

Nem első eset, hogy a történelmi események alakulásában kiváló szerep jut az orvosok tudományának és az orvosoknak...

Sajátságos szomorú helyzet az, melyben a német császár van. Őt nem a betegség nyomja és kizozza csupán, hanem az a kolosszális felelősség, melyet saját birodalmának ügyeit és közeve, lehet mondani: egész Európa eseményeit intéznie kellene.

Hivatottabb erre nem is lehetne senki Frigyes császárnál, a ki széles látókörrel, kiváló uralkodói képességeivel és erényeivel és feunkölt szellemével mintegy kijelöltnek látszott arra, hogy az európai civilizációknak élén haladjon, mint öntudatos vezető.

Az elaggott Vilmos császár után trónjának örökösére bizalommal tekintett a békének és művelődésnek minden igaz barátja. Frigyes császártól sokat és nagyot vártak. Várták azt, hogy a német birodalomnak hatalmát áldásthozól fogja mérlegbe vetni mind ott, ahol a világrész békéjéről lesz szó.

Ebber az iratban fejtette ki Frigyes császár az uralkodói programját, melynél szebbet, fenköltebbet képzelni sem lehet és a melyben ha érintve voltak Bismarck hercegnek egyes tévedései is, habár igen gyöngvén alakban, az a beteg izgatottságára s a soká elnyomott ambíció rohamosságára vall.

Fajdalom, az a hatalmas császár, a kinek akarata és programja megdöntetlen parancs számába meenne, különben vegzetes betegsége által akadályozva van abban, hogy minden vonalon érvényt szerezzen cselekedeteinek. Nagyratóró szelleme, akaraterője és kitartása meg van bénítva azon káros betegség által, melynek áldozata és uralkodói akcióinak korlátot szab az orvosok tanácsa, mely nyugalmat ajánl a koronás betegek mindenek fölött.

sok tanácsa, mely nyugalmat ajánl a koronás betegek mindenek fölött.

Nyugalmat a német császárnak, a kinek intézőleg és döntőleg kellene bele nyulni a forrongó európai kérdésekbe! Ez a magyarázata kátségekülv annak, hogy a világrész politikai kérdései nem mozdulnak előre, mióta az agg német császár örök álomra hunyja le szeméit. Az ugynevezett európai concert dirigense csendes télienségre van kárhoztatva és tanácsosai, nem vére ki a hatalmas Bismarckot sem, természetesen hangozva állanak a nyílt kérdésekkel szemben. Nem tehetnek elhatározó lépést sem a császárnak akaratával, sem anéülk.

Hogy ez meddig tart így, arra nem tud megjelteni senki, még Frigyes császár orvosai sem. Csodalatos alakiasokat vesz a német császár betegsége. Mióta elhagyta San-Remót és a német birodalom uralkodói gondjait vette át Charlottenburgban, azóta miutha elveszítette volna betegsége a végzetes jelleget.

A császár jó szímben van, szelleme élénk, teste ruganyosabb ismét. De fájdalom, kétféleképp magyarázzák ezeket a jelenségeket, és az egyik magyarázat nagyon csüggesztő. A kedvező magyarázat úgy szól, hogy a császár javulófelben van és teljes gyógyulása is remélhető. Hanem ez a diagnózis inkább reménybeli, sem mint öntudatos. Sajnos, erősebb valószínűséggel bír a másik vélemény, mely szerint Frigyes császár arczán nem az egészség rózsái virítanak, hanem az izgalom lárja fonn ruganyosságát ideig óráig, a mi nem a gyógyulásnak utjára vezet. És éppen azért meg kell óvni a beteg császárt az izgalom fokozódásaitól, óvni kell attól, hogy megtamodott szervezetet újabb izgalommal ostromolják.

És ez nagy befolyást gyakorolhat a világrész közelebbi eseményeire. Ha elpórványosodik ismét a bolgar-kerdes, abban nagy része lesz a német császár egészségi állapotának, mert a német szövetséges állaspontja döntőleg ériüti egyfelől az osztrák-magyar monarchiának magatartását, másfelől a szövetségen kívül álló oroszok- uak helyzetét, kik, elég különös, szinten Nemzetország támogatására számítanak a bolgar-ügyben.

Szóval Európa tanácsában ma súlyos szavuk van az — orvosoknak.

Miniszterei Bécében

Fejérváry báró honvédelmi miniszter márc. 21-én reggel, Tisza miniszterelnök Tarkovics államtitkárall este érkeztek Bécsbe. Fejérváry báró delben Bauer báró hadügyminiszterrel hosszabb értekezletet tartott Este a magyar miniszterek Orczy Béla bárónál gyültek össze értekezlet re. Tisza miniszterelnök Szőgyény osztályfőnökkel is találkozott. A magyar miniszterek péntek estig maradtak ott.

A Krnka-ügy. Olvasóink bizonyára emlékeznek arra, hogy a volt közös hadügy miniszter, gróf Bylandt-Rheidt az utolsó delegációnak egy bizottsági ülésén úgy nyilatkozott, hogy Krnka főhadnagy az általa felállt ismételőnyverrel tett kísérleteknél ámitással élt s arra is, hogy a főhadnagy a miniszterre nézve sértő tartalmú nyilatkozatot adott ki. Ez ügyben Prágából a következőket sürgönyözik: A tisztí becsületbíroságnak indítványára, mely Steinitz lovag századparancsnok elnökléte alatt ült össze, Krnka Károly tenyleges szolgálton kívüli Landwehr-főhadnagyot a Landwehr parancsnokság tisztí rangjától megfosztották nyilvánítva. A becsületbíroság ugyanis az ismert nyilatkozatban, melyet a főhadnagy a volt hadügyminiszter ellen intézett, valamint a főhadnagynek egy leveleiben rangja becsületének (!) megsértését látja s ez okból a tisztikarból való kizárását határozta el.

Külföldi hírek. Diplomáciai összehútközés támadt az amerikai Egyesült Államok és Marokko közt. Az amerikai konzul védelme alatt álló egyének egyikét a marokkói hatóság elfogta. A konzul hónapok óta sürgeti szabadon bocsátását, de hasztalan. Most az amerikai kormány egy hadihajót küldött a marokkói vizekre, hogy a szabadon bocsátást, valamint a pénzbeli és erkölcsi kárpótást kieszaközölje. Minthogy a marokkói külügyminiszter jelenleg Rómában időzik, helyettese megtagadta a kívánság teljesítését. — Bulgária belállapotáról a nemzetorsági sajtóban igen kedvezőtlen tudósításkokkal találkozunk. Ezek szerint a fejedeleme és a kormány egyaránt el van keseredve. Mig állásuk kifejezőleg az utóbbi napok tapasztalatai kijózanították a Boulanger-hajsájk remézőit s a nagy garral megindított agitáció immár csufos vegert ért. Maga a „nemzeti tiltakozó bizottság,” mely a vegből alakult, hogy Boulanger tábor-

nok számára formális plebiszcitumot rendezzen s mindenütt felléptesse, a hol csak választás van, kénytelen e szándékától ellállni s Boulanger jelöltséget formaszermen visszavonni. Azt állítja, hogy ezt azért teszi, hogy a kormányt megfoszta minden októli a Boulanger elleni további eljárásra. — Rudolf trónörökös az általa eddig birt hadosztályparancsnokságot már néhány nap előtt átadta helyettesének s a 25. gyaloghadosztály új parancsnokának kinevezetésére legközelebb be fog következni. — A gyalogsági főfelügyelő teendőkk ellátására külön iroda fog szerveztetni.

Vörös-kereszt-egylet.

(A vörös-kereszt-egylet hajdu megyei választmányának évi jelentése.) Nagytekinetű központi választmány! Az alapszabályok 26-dik § ában foglalt kötelességünkből kifolyólag, a hajduvármegyei választmányunk mult 1887-ik évi jelentését a következőkben van szerencsénk a nagytekinetű központi választmányunk tisztelettel bemutatni

A mult évi rendes közgyűlést előkészítő választmányi ülés általunk 1887 évi mártius hó 4-én — a közgyűlés pedig mártius hó 16-án tartatott meg.

Hogy e tekintetben az alapszabályok 26-dik szakaszában foglalt azon kötelességünknél, mely szerint jelentésünk febrár hó 18-káig lett volna felterjesztendő — meg nem feleltünk, annak oka — miként ezt annak idején, a nagytekinetű központi választmányunk be is jelentettük — egyes fiók-egyleti választmányok késédelmességében keressendő.

Evi rendes közgyűlésünknél tárgyai voltak: az évi jelentés, a vármegyei, valamint fiók-egyleti választmányok számadásainak felülvizsgálása és ez irányban határozatok hozatala s a választmányból kilépő tagok helyeinek betöltése.

Mult évi közgyűlésünknél jegyzőkönyve, s a hozott határozatok a nagytekinetű központi választmányhoz általunk fel lettek terjesztve, mely felterjesztésünkre a nagytekinetű központi választmányunk mult évi április hó 15-én 1099 számú leiratával válaszolt, jóváhagyván összes határozatainkat, s ezen vármegyei, valamint a fiók-egyleti választmányoknak közzétételét fejezték ki a kifejtett ügybuzgósgért.

Hogy ezen vármegyei választmány hatáskörében a fiók-egyletek száma mennél nagyobb mértékben gyarapítsunk — mult évi közgyűlésünkből több előkelő egyéniséghez felhívás intéztetett egy kaba-tetetlen-földesi, s egy nánási fiók-egylet alakítása iránt.

Felhívásunknak azon eredménye lett, hogy Kabán — főleg Horváth Kálmán gyógy-szerész ur ügybuzgósga folytán mult év július 13-án 34 taggal fiók-egylet alakult, — mely fiók-egylet a legszebb reményekkel jósíthat bennünket, mert vezetése a legjobb kezében van elhelyezve — Azonban Tetétlenen, Földesen és Nán son fiók egyleteket létre hoznunk most sem sikerült.

A legmélyebb sajnálat érzetével kell megemlékeznünk azon körülményről; misze-

A „DEBRECZEN” TÁRCSÁJA.

A szabadkőművességről.

Ujabb időben főleg Magyarországon meg lehetős sokat foglalkoztak a szabadkőművességgel, sőt voltak és vannak lapok, melyek majdnem állandó rovatokban elesen és leginkább kedvezőtlenül bírálják e szövetség céljait és tendenciáit.

Az utolsó 4-5 évben a szokottnál is több szabadkőműves-ellenes könyv és rópirat jelent meg nálunk s midőn legutóbb bizonyos körök a magyarországi szabadkőműveseknek névsorát is közzetették s egy szabadkőműves ellenes egylet szervezése érdekében rópiratot adtak ki, úgy látszik, maguk a szabadkőművesek is megsokallták a sok támadást és rezer vált állásukból kilépve, egy füzetket adtak ki, melynek az a célja, hogy a szabadkőművesség lényegét, alapelveit, történetét, fejlődését, szervezését s feladatait a nagy közönséggel tisztá s világitásban megismertesse.

E szerint a szövetség célja az, hogy a humanizmus szellemében és a felebarátiszeretet nagy elve alapján előmozdítsa az emberi nem boldogságát; fejleszti tehát a józan gondolkodást és ismereteket, kiirtani törekszik az előítéleteket és babonát, előmozdítani igyekszik a szellemi és erkölcsi haladást, hódol a lelkismereti, vallási s a szellemi szabadság erkölcsi elveinek és gyakorolja a jótékonyt.

A szabadkőművesség tiszteli tagjainak politikai és vallási meggyőződését, határozottan kizár gyülekezeteiből minden vallási és politikai vitát, a család és a polgári életben s minden tagjának legszentebb kötelességévé teszi a hazaszeretetet, s a közügyek körül hasznos munkásság kifejtését; vegre a szabadkőművesség a munkát az emberi nem parancsoló törvényének tekinti, s azt tagjainak kötelességévé teszi.

A szövetség nem titkos társaság, a mennyiben a kormány által jóváhagyott alapszabályokkal bír, de miután a föld kereken mindenütt el van terjedve, vannak ismertető jelei és számai, melyek által a szövetség tagjai egymást mindenütt felismerhetik. Ezeket tartja a szövetség titokban. (Mért? Szerk.) A szövetség történelmi fejlődéséből érdekes lesz fölemlíteni, hogy az Ausztriában és Magyarországon már a mult században is meghonosult s ekkor I Ferenc császár is tagja volt a szövetségnek; Mária Terézia feloszlatta a páholyokat, több szabadkőművest

elfogatott s ezeket csak férjének és vejének, Albert hercegnek közbenjárására bocsátotta szabadon.

Mária Terézia férje és veje szintén szabadkőművesek voltak. — József császár alatt a szabadkőművesség ismét virágzásnak indult s a mult század utolsó negyedében az osztrák arisztokraczia legkiválóbb tagjai is beléptek a páholyokba, melyekben képviselve voltak a Lichtenstein, Auersperg, Thurn-Taxis, Bellegarde, Clam-Gallas, Kaunitz, Kollowrat, Schlick, Thun, Harrach, Belcredi, Schaafschesky, Taaffe, Waldstein, Wallis, Plathen, Lazansky, Hohenfels, Hartig, Gersdorf, Brandeis, Carnals, Callenberg gróf és hercegi családok legkiválóbb tagjai. A nagymester az időben Dietrichstein-Proskán János Baptist gróf, az aranygyapjas rend viteze, val. belső titkos tanácsos és fődüvarmester volt. A szellemi arisztokracziát képviseltek Sonnenfeld, a szellemes államférfiu, Blumauer költő, Haydn, Mozart, Born természetbúvár stb.

Magyarországban ugyanaz időben szintén elterjedt a szabadkőművesség, melynek számos hívei voltak egy a magyar fő-mint közönmesség sorában, valamint az egyház, a tudomány és az irodalom képviselői körében is. A Radvánszkyak, Kubinyiak, Festetichek, a Bánffy, Bethlen, Brunsvik, Eszterházy, Forgách, Gyulay, Haller, Pálffy, Ráday, Szapáry, Teleki, Niczky, Rheday, Berenyi, Török, Aspromont, Sluba, Draskovics, Barkóczy, Csáky, Batthány, Andrassy, Waldstein, Kemény, Kun, Kornis, Illésházy, Erdődy és Pejachevich grófok, a Podmaniczky és Prónay, Splény, Mednyánszky, Knezevich, Eötvös,

Inkey, Jósika, Bornemisza, Hellenbach, Schmerzing bárók, Pálffy Károly kancellár, Szechenyi Ferencz gróf, a nemzeti múzeum alapítója, Fessler, a híres történetírő, Sárváry Pál, a debreczeni iskola európai híru tanára, Budai Ezsaiás reform. püspök és jeles történetírő, Torók József gróf a debreczeni ker. tábla elnöke, Vay József septemvir, Draskovics János gróf ezredes, Orczy József bán, Úrményi József kir. személynök, mind tagjai és többé-kevésbé buzgó apostolai voltak a szabadkőművességnek.

Helyet foglaltak a páholyokban a legelőkelőbb magyar családok képviselői, úgy mint: Ragályi, Darvas, Királyi-Szathmáry, Szily, Bernáth, Pogány, Máriási, Puky, Atzél, Ocsai Balogh, Kende, Semsey, Skerlecz, Pászthory, Majthényi, Berzevich, Gyurky, Bethly, Madách, Szontagh, Szent-Iványi, Péchy, Andrásy, Beniczky, Draskóczy, Fáy, Szlavy, Laczkovich, Semere, Lónyay, Szilassy, Ujházy, Bárczy, Rosty, Liptay, Pongrácz, Nemes, Muslay, Onody, Csapody, Kandó, Horváth, Sárközy, Lázár, Hertelendy, Almásy, Marich, Pajor, Tihanyi, Balogh, Mocskány, Máday, Kubinyi, Gréter, Radvánszky, Bohuss, Justh, Okolicsányi, Plathy, Szerencsy, Szirmai, Kapr, Potornay, Torma, Komáromy, Vay, Óváry, Melczér, Szulyovszky, Gergely, Fejérváry, Kiss, Szelestej, Csetey, Kálnoky, Székely, Gyarmathy, Boér, Údvarhelyi, Somssich, Chernel, Abaffy, Jankovich, Bedekovich, Vásárhelyi, Tuboly, Csépan, Csányi stb-ek.

Az írók közül: Kazinczy Ferencz, Kármán József, Dayka Gábor, Pálóczy Horváth

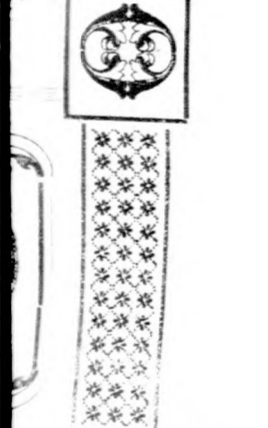
Magyar... Lenck... 1871-ben

ázat. zésre.

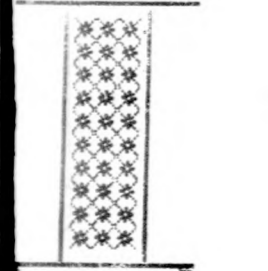
33 folyó méter, téglalapon, zárt zindely te...

hajtók hogy szükséges mére... helyszínen mi... költségel...

Báhar m. u. p. B. X. Balint... elnök.

KITÜNTETÉS SZÉKES-FEHÉRVÁR 1879

Diszoklevél 1871-ben

rint a balmaz-újvárosi fők-egyletnek ügyeit rendbe hozni maig sem tudtuk!
Ezen fők-egyleti választmány számadá- saival hátrányban van az 1885., 1886. és 1887- dik évekről. — s számadásainak befejezését nem voltunk képesek most sem kieszközölni. Az egylet ügyeinek rendezésére felkértük volt Dr. Rózsa Jakab b-újvárosi községi orvos urat, kinek kezéhez az egylet összes ingóságai átadtak, s ki a legnagyobb készséggel ígerte a fők-egylet rendezését, azonban folyó évi január 28-ról hozánk intézett levelében kenye- telen volt kijelenteni, ő is, hogy akaraterije a tagok részvétlenségén teljesen megtört, mert sem a tagokat gyűlésre összehozni, sem azok azok nagyrésztől a tagsági díjakat beszedetni nem volt képes. Midőn ezen szomorú körülmé- nyek a nagytekinthető központi választ- mányunk bejelenték, tisztelettel batorkodunk felkérni, hogy bennünket ez irányban a to- vábbi eljárásra nézve tüzetes utasítással el látni méltóztassék, megjegyezzük, miszerint meggyőződésünk, hogy a b. újvárosi fők-egylet ügyeinek rendezésére teendő bármely kísérlet előreláthatólag eredménytelen léend.
Az 1887 évi május 11-iki országos köz- gyűlésre általunk képviselőül Dr. Hetényi Lipótne ő nagysága és Dr. Varga Géza ur letek kiküldve — kik közül az előlemlített úrhölgy ő nagysága a részére küldött megbízó levele elküldésének történet postai tévedés foly- tán a közgyűlésen meg nem jelenhetett.
Az előadottakban volt szerencsénk haj- dudármegyei választmányunk múlt évi életé- nek főbb mozzanatait a nagytekinthető köz- ponti választmány előtt vázolni, mely jelenlé- tünknek kegyes tudomásul vételét, s a szük- séges intézkedések megtételét a nagytekinthető központi választmánytól tisztelettel kérjük.
Végre a mai napon tartott közgyűlésünk jegyzőkönyvének másolatát, a választmányi tagok megjegyzékét, — ugy a vármegyei, mint a fők-egyleti választmányok számadásait az azokra hozott határozatokkal együtt, — s az ezek szerint a nagytekinthető központi választ- mányt illető 44 firt 49 krt, oly megjegyzéssel, miszerint a püspök-ladányi fők-egyleti választmánytól a múlt évi tagsági díjak behaj- tása most van folyamatban, s hogy a h-do- dorogi fők-egylet csak az itt mellékelte kimit- tatást terjesztette be hozzánk, a központi és vármegyei hányadotát, valamint számadását rövid idő alatt bemutatni ígervén, a genfi conventio című műnek ártát 80 krt, mely fol- yó évi számadásunkban fog szerepelni — tisz- telettel mellékelve — vagyunk.
Debreczen, 1888 mártius 20.
A nagytekinthető központi választmányunk alázasatos szolgálai:

Gróf Degenfeld Józsefné
elnök.
Gróf Degenfeld József
elnök.

HELYI HIREK.

* Hol a jó példa?
Szegénynek a szükségset
A gazdag fölősegeből.
— Ez a tanács hullt le János Primás bíboros egéből.

Bünre vezet a szegénység
Még több bűnde dúsak esnek.
Mi lesz majd, ha a tömegek Igazságtételt keresnek!

Mindent pénzért... az élet-cél
Elvezet... bohó egy század!
Szent István társulatában
János érsek ekként lázad.

A felesleget szegénynek
Szánja hát a r. k. papság...
— Mind szép, amde kezdené el
Ezt a példát már a... pap-zsák!
g. b.

Ádám, Aranka György, Báróczy Sándor, Ba-
csányi János stb.
A múlt században annyira népszerű volt
ez intézmény, hogy a k a t h o l i k u s e g y -
h á z s z á m o s k i t ű n ő s e g e is helyt
foglalt a páholyokban. Magyarországon töb-
bek között tagjai voltak a szövetségnek: Hell
Ferenc csákvári esperes, báró Brigidó Mihály
szepesi püspök, (utóbb laibachi érsek), Stoc-
cket Ferenc glogováci plébános, Hofmann
Ferenc apát, Szegedy János kanonok, Szilts
Károly jáki apát, Vizi István gyulafehérvári
kanonok, Riemer Lukács brassói plébános,
Tomkó Mátyás szent-domokosi plébános, Henne
Ferenc zalatnai plébános, Sorgenfrey Jakab
kanonok, Kolosváry István zágrábi kanonok,
Delimánch József virmizai plébános, Laky
István szalavári plébános, Kucek Antal áldo-
zó, akadémiai tanár, Galyly József kanonok
(utóbb érsek), Verovác Miksa érsek, továbbá
számos kegyesrendi tanár, minorita szerzetes
és több evang. lelkész, predikátor, szuperin-
tendens, görög pap stb. Az osztrák páholyok-
ban az 1788—1793-iki időben a katolikus
pápok közül helyet foglaltak: a nikolsburgi
püspök, pattani, olmützi kanonokok, főbb udvari
káplán, káptalani főnök, a nikolsburgi érsek,
püspöki kamarásmesterek, káptalani kustosok,
ersei helynökök, csiztercisták, az ágostai
rend perjele, kegyesrendiek, minoriták, lelké-
szek stb., kiknek nevezetesebbjeit a rópirat
egyenként felsorolja.
(Folyt. köv.)

* Törvényszéki hírek. A debr. kir. bün-
fenyítő törvényszéknek legközelebb a követ-
kező végtárgyalások vannak kitűzve: Márcz.
25-án: Mezei Zsófia ellen, lopás miatt. Kar-
dos Imre ellen, magán-okirat-hamisítás miatt.
Ozsváth Sándor ellen, súlyos testi sértés mi-
att. Szász Mihály ellen, lopás miatt. Márcz.
29-én: Újhelyi Ferenc és társai ellen, su-
lyos testi sértés miatt.
* Eljegyzés. Vallyi Árpád, szatmár-
megyei nagy birtokos, Vallyi János tiszán-
tuli ref. egyházközség vezetője, főgondnok tehetséges
fia, kit két ízben léptetett fel Debreczen
város függetlenségi — pártja
képviselő-jelöltjéül, s mely alkalomkor mon-
dott szónoklati be vannak véve városunk
polgárságának szívebe, eljegyezte Kolozsvárról
Teleki Blanka gróf kisasszonyt, öz-
v. Teleki Miksáné testi és lelki szépség-
ekben gazdag leányát. Az ifjú pár ez szép
frigyéhez őszinte szívvel gratulálunk s ki-
vánjuk, hogy teljes boldogság kísérje őket
kettős pályafutásukon keresztül!
* Sorozás. Ma kezdődött meg váro-
sunkban az ujonccozás a városháza nagy ta-
nács-terében Mára 160 hadköteles volt be-
híva, kiknek nagy része győne, vezna le-
gény s közülök előreláthatólag kevés fog
"taughlich" lenni.
* A debr. csatáról. (Persze csak a Görgey I.
könyvből) A magyar sereg a Tiszan átkelve,
az volt a feladat, hogy elebb érjenek. Debrec-
zenben, mint az orosz, noha ez már jóval kö-
zelebb állt a városhoz. A Berettyó felé két
úton inditák a magyar sereget: a Nyiret
át mentek a Leiningen és Pöltzenberg had-
testei, melyeket az utóbbi napok harcrai igen
megviseltek s így érdemet szerettek arra,
hogy most az ellenség elől vonuljanak
letel: az egyes debreczeni úton haladt a
Nagy Sándor hadteste, mely pihentebb és
erősebb volt. Kétségkívül ennek jutott a ve-
gyesb, az ellenséghez közelebb eső út, mert
a Sajónál és Hernádnál meg ez volt a kímé-
tebb sereg. Tehát a sor esett rá. Irott pa-
rancs szerint: ha Nagy Sándor ellenséget
talál Debreczenben, vonuljon oldalát a Nyir-
ságnak s utóvídi harcok közt egyesüljön a
másik két hadtest el: ha pedig nem talál el-
lenséget, a városnak háttal foglaljon hadállast
s bevarva a Tisza-Füredről jövő orosz, hát-
véd csatározással hátráljon a Berettyó mögé,
Kis-Marjánál egyesülve a zömmel. Döntő csa-
tába ereszkedés nem volt megparancsolva, an-
nál kevésbé, mert a főcélt a Maroshoz való
lejutás képezte. Nagy Sándor a megjelenő el-
lenséggel komoly csatába ereszkedett és a
harcot elveszté. Vadóltak Görgeyt, hogy fel-
áldozta Nagy Sándort, mert gyűlölte; azért
nem ment segélyre. Görgey pedig azzal védi
magát, hogy Nagy Sándor nem küldött neki
semmiféle tudósítást, nem kért segélyt, s a
Görgeytől kiküldött czirkáló huszárok sem
tértek vissza a város-percisi főhadiszállásra.
Szóval a vezér bizonytalanságban volt. A fel-
dunai had-sereg emez utolsó szomorú vitéz-
tében is felvillant még a magyar vitézség;
de a hadállás — mint az ott harcolt Máriássy
János elbeszéli — győne volt, valamint a
vezérléte is. A debreczeni erdőre nem léven
elég gond, az onnan kitört nagy számu orosz
lovasság dönté el a csatát. Nagy vereség volt,
de Máriássy jó rendben vonult vissza s az
orosz lovasság felhagyott az üldözéssel. Egy
névtelen magyar, egy paraszt tett ekkor nagy
szolgálatot a megvert hadtestnek. Az üldö-
zésre Glasenapp tábornok lovassága két úte-
ggyal volt kiküldve s ő a kukoricza-rengé-
tegen egy kalautz szerzett, ki addig vezet-
gette őket a keresztutakon, míg a honvédék
elmenekültek. Glasenapp egy kis fogságot is
szenvedt, mivel feladatától elkésett. Orosz
tiszték elismerték, hogy a maroknyi magyar
hadtest Debreczennél is vitézen küzdött tüze-
reink nagy pusztítást vittek végbe az ellen-
ség soraiban s ha, midőn ennek lovas ezredei

homladozni kezdettek, Nagy Sándor követi a
Máriási János és Pongrácz István (még elő-
tanuk) intését, hogy itt az ideje biztosan el-
vonulni, akkor Debreczen alatt nincs vereség.
De Nagy Sándor győzni akart, támadást pa-
rancsolt s ebbe belevesztett. Csak egyet nem
értünk a fővezéri parancsban. A czel a Ma-
rosköz juttatásáért, ha Nagy Sándor nem talál
ellenséget Debreczenben, minek kell neki ak-
kor bevárni az ellenséget, holott a hadtest ki-
pihentetése után, a nélkül még biztosabban
hátrálhatott volna a czel szerint tovább?
* Jótékony növény. A debreczeni jö-
tékonny növény "tiszújító évi közgyűlése nem
a mint egyszer irtuk, április 15-én hanem egy
héttel előbb, április 8-án leend. Az elnökség
nevezetesen egy előre nem láthatott akadály
közből kénytelen volt a közgyűlése ide-
jéig, mely eredetileg csakugyan április 15-é
volt téve, megváltoztatni. Az egylet tagjaihoz
már hordják a meghívót és ezzel együtt az
egyleti tagok nevérorat tartalmazó szavazási
lapot.
* Fegyver-gyakorlat. Kiknek kell az
idén fegyvergyakorlatra bevonulniok? A hon-
védelmi miniszter a folyó évi — fegyver-
gyakorlatokra vonatkozólag a következőket
rendelte el: a közös hadsereg kötelekebe tar-
tozó hadvidjások és legénység közül az idén
fegyvergyakorlatra kötelekebe vannak: a) az
alább elősorolandó kivételkel általában az
1883., 1881. s 1879. évi sorozási évfolyamokba
arozó tartalékos tiszték és az ugyanazon so-
rozási évfolyambeli tartalékos legénység; b)
az egyes önkentes sorából előleptett
azon tartalékos tiszték, vagy a legénységi
állományba átletett azon tartalékosok, a
kiknek tartaléki szolgálati kötelekeztése a
tényleges szolgálat megkezdésének hosszabb
időre történt elhalasztása folytán, hét evnel
rövidebb időre terjed. c) a tartalékos tisz-
teknek és a tartalékos legénységnek azon re-
ze, mely az elmulasztott 1887-iki évi fegyver-
gyakorlat után pótolni tartozik. A fegy-
vergyakorlatra kötelekebe tartalekos tisztéknek
fegyvergyakorlat a folyó évben 28 napig, a
tartalékos legénység pedig 13 napig fog tar-
tani. A gyalog és vadász csapatokhoz tartozó
legénység azon részének fegyvergyakorlati
időtartalmát, mely az ősi nagyobb fegyver-
gyakorlatokhoz fog bevonulni, csak később
határozzuk meg. Az 1887-ik évben nyil-
váos tekintetből beszúntetett — fegyver-
gyakorlat az illető tartalékos legénység az
idén köteles pótolni. A jostadtú 9. és
brünni 70. sz. cs. és kir. — hadtest-
parancsnokhoz tartozó gyalogezredek és
vadász-zászlóaljak azon legénysége, mely az
ismétlőfegyverrel való begyakorlás czéljából,
hét nap fegyvergyakorlatban részt vett, az
idén nem hivatik be s az ellenőrzési szemlen-
való megjelenés alól s fölmentetik. A budap-
esti 4-ik, továbbá a pozsonyi 5-ik és a lem-
bergi 11-ik sz. és kir. hadtestparancsnokhoz
beszútt gyalogezredeknek és vadász-zászló-
aljaknak, ugyintzen a 16-ik és 25-ik számu
vadász-zászlóaljal a folyó évben tavasszal sem
a tartalékos tiszték, sem a tartalékos le-
génység számára fegyvergyakorlatokat nem
tartanak. A lovasság tartalékba tartozó le-
génység közül csak a volt egyes önkentes
tiszték fognak a tavaszi időszakban a 13 napi
fegyvergyakorlatokra behívtatni. Az egészsé-
gügyi csapatok azon tartalékos tiszteinek, akik
az equitátiót megfelelő sikerrel, saját költsé-
gükön elvégeztek: ez időt fegyvergyakorlat
nyánant számítják be. A tábori és vartüzer
csapatokhoz tartozó tartalékos legénysége, a
f. évben fegyvergyakorlatra nem hívják be. A
honvédség kötelekebe tartozó hadvidjások
és legénység fegyvergyakorlatára nézve a mi-
niszter a következőket rendelte el: behi-
vatnak: a) a múlt évi decz. 31-vel a közös
hadsereg tartalékából a honvéd csapatok
szabadságot állományába áthelyezett tiszték;
b) azok, kiket a múlt évben oly főtellel

mentettek föl a fegyvergyakorlatok alól, hogy
abbeli kötelekeztésüknek az idén fognak
elegendet tenni, c) azok, a kik már nem véd-
kötelekesek, de három évenként egyszer tar-
toznak a fegyvergyakorlatokban résztvenni s
ebbeli kötelekeztésüknek még nem tettek
elegendet; de csak annyiban, a mennyiben a
fegyvergyakorlatokban az idén kívánának
résztvenni, illetőleg a mennyiben erre még
kötelekeze vannak. d) azon szabadságot állo-
mányu tiszték, kik a fegyvergyakorlatokban
legkritkábban vettek részt, de csak ugy, ha
tisztekre szükség lesz, s végül e) a honvé-
dség legénységi állományából, egy a gyalog-
ságnál, valamint a lovasságnál az 1886., 1885.,
1884., 1883. s 1871. évfolyambeli szabad-
ágot állományu azon legénység, mely a szabad-
ságot állományban öt fegyvergyakorlaton még
nem vett részt, továbbá mindazok, a kik a
múlt évben a szolgálat utánpótálására való
kötelekeztetést mellet, bármily okból a gy-
akorlat alól felmentettek és esetleg még az
1887-ik év végen a közös hadsereg tartalék-
kából a honvéd-egység áthelyezett legénységnek
egy része is. A szabadságot állománybéli
honvéd-tisztek és honvédelegység fegyver-
gyakorlatra 35 napig fog tartani.
* Színház. Csütörtökön este — Zilahy
Gyula jutalomjátékul és búcsufelrétel —
"Delila". Feuillel számú adatot, szép
számu közönség előtt. Ugyanekkor vett búcsut
a debreczeni közönségtől Medgyasza y
Evelin is Mindkét búcsuzót igen rokonsze-
venesen fogadta a közönség, — gyakran kihívta
és megtapsolta őket. Ok igyekeztek is, hogy
jó emléket hagyjanak hátra. Zilahy —
Carnioli lovag szerepében — legjobb alakítá-
sainak egyikét mutatja be, viszont Medgya-
sza y Evelin, mint Leonora hercegnő tünd ki
s keltett zajos hatást. Mellettök ösztöztak az
est sikerében: Molnár (Rosenwein András),
Mándok y (Sertorius) és Bekéss y Rózsa
(Mártha). A darab bevezése után Zilahy 3
Coquelin-féle monológot adott elő igen ügye-
sen: "Az élet", — "A rakok", — "Desperat-
ur" címűeket, melyekkel már előbb a telo-
vas-körben is nagy tetszést aratott. A mono-
lógok folyton derűltégekben tartottak a közön-
séget, mely örömmel foglaly Zilahy viszont-
látni a debreczeni színpadon! Zilahynak az
est jövedelméből 85 firt jutott, — tisztelet
barátai által pedig ezüst kehelyvel és értékes
melltűvel lett kitüntetve. — Tegnap este —
csékely számu közönség előtt — került színre
Berczik Árpádnak a "P r o t e k c z i o" című
vigjátéka. Lá n g Ilonka, debreczeni száma-
zasu színésznő, Prielle Kornélia rokona és ta-
nitványja, ez alkalommal mutatta be magát a
debreczeni közönségnek Patakj Szeréna sze-
repében. A kisasszony csinos, rokonszenves
hanggal rendelkezik, szinpadl alakja azonban
nem nagyon előnyös. Játékán is meglát-
juk a kezdő gyakorlatlansága és elfogultsága.
Egyszeri fellépte után természetesen végtele-
tet nem mondhatunk meg fellette, — tehetésé-
gét azonban örömet konstaltaljuk. Zilahy
Huszty Gusztáv szerepében, szivességből még
egyszer föllepett s játékával beigazolta, hogy
mennyit veszt távozásával a tarsulat. A mit
irányában tegnapelőtt a közönség elmulasztott,
azt helyreptoltá tegnap este a tarsulat, mely-
nek tagjai szép korszoroval leptek meg. — A
korszori széles szalagja a következő feliratot
viselte: "A távozó Zsünek: szerető pályatár-
sai." — V e d r e s s (Patakj Ivan), L a -
s z y n e (Iglai Kázmér), H a l m a i (Leho-
tai Luczián) és D o b ó (Moczigy Fabián)
szintén jók voltak s emeltek az öszjatek
sikerét. (K. b.)
* Vizváry Gyula a nemzeti színház kitűnő
művésze, legközelebb vendég-szerepelt a fog
színházunkban. Holnap érkezik városunkba s
először hetőn lép fel a "C s i z m a d i a
m i n t k i s é r t e t" című vigjátékában. —
Vendégszereplése 4 estére terjed. Vizváry
Gyula a debreczeni közönségnek régi ked-

palánk nélkül, most már egybe fogva a
másik kerttel is, mit még Czarnewszkiné ren-
dezett be.
A kert a mezőségre nyult ki, s vé-
gétől nem nagy távolság volt az erdőfede-
tegegyékig.
László és Anna sokszor beszélgettek
Sándorról, ki gyakorta irt, szerettek volna,
ha az is közikök jönné, de hiába kérték őt
minden levélköben, — nem jött.
Leveleiből látszott, hogy még most is
érzi szívén a sebet, mit Fanni ütött
rája.
A kis család külföldben boldog. an élt. Já-
nos örökösen ellátta a kis Endrét játékkal, s
nem egyszer találtak a jó öreg a földön
nyegyekéz másváza, s a kis gyermeket hátán
lovagoltatva.
— Ugyan János, nem szégyenli ilyen
örög ember létére? — monda nevetve
Anna.
— Csak bizza rám, tekintetes asszonyom
olyan huszár nevelék én ebből a kis urfőből,
mint a nagyapja volt, hadd tanuljon már most
is lovagolni!
Szerette is a kis fiu az öreget, talán
még jobban, mint szüleit, s ha engedték, min-
deg annak a karjai között találta fel magát.
— S a vén ember ugy el tudta mulatni,
mintha mindég gyermeknevelő lett volna.
Egy szép nyári napon együtt ebédelt a
kis család, János hordta fel az ételt, ki e tisz-
tet másnak meg nem engedte volna.
— Vajon mi lett Championból? — kérde-
ta Anna.
— Isten tudja azt angyalom! — monda

László, — bár ne hallanók hírét soha
többé.
— Nekem igen rossz előérzetem van ez
az ember bosszút forral ellenünk, meglásd
Laczim, elebb-utóbb szerencsétlenség fog érni
áltaal.
— Ne aggódjál ok nélkül, Annám, lehet,
néki használt a tisztí rangvesztés, s még
pénzre volt, s alkalmasint valami tisztességes
kereset után nézett.
— Nem aggodnám, de egy cselédemtől
mult a napokban azt hallottam, hogy egy olyan
urat látott, mint Champion, ki tudja, nem ő
volt é? s nem az ellenünk forral bosszujá
vezette-e ide?
— Az nem lehet, édesem!
— No csak ide jöjjön! — zörtölt a vén
János, ki az egész beszélgetést végig
hallgatta, — tudom, ellátom amugy huszá-
rosan.
Az ebéd véget ért, László sietett ki a
munkásaihoz, s minthogy nem is nagyon
messze voltak azok a falutól, csak gyalog
ment ki.
A kastélyban a szorgos munkaidő miatt
egy férfiteléd sem volt, csak a nő cselédek
és a vén János.
Anna, midőn férje eltávozott, rendbe
szedette az ebédlőt, kissé ledült kis fiával
egy kerevetre, s könyvet véve kezébe, olvas-
gatott, s olvasás közben elszerűlt.
(Folyt. köv.)

REJTELMEK.
— R e g é n y . —
Irta: SZALATNY LÁSZLÓ. 66
XIII.
A gyermek lopásá.
László és Anna már mintegy négy éves
hazások lehettek.
Szerelmük egy szép kis fiogyermek
kötötte még jobban össze.
A kis Endre lehetett már harmadik éve-
ben, góicselésével nem egyszer mosolyt csalat
apja s anyja ajkaira, kik aztán a kis csoma-
got csókjaikkal borították.
László szenvedélyes gazda volt, ki a nap
egy óráját sem engedte haszon nélkül el-
folyni.
Tulágos dolgot nem, de azt megköve-
telte cselédjeitől, hogy azok ne hever-
jenek.
Az öreg János jobb keze volt. A vén
huszár figyelmét nem kerülte ki semmi, s jaj
volt annak a cselédnek, a melyik dolgot nem
végezte, vagy lomha volt, hamar kintelt itt
annak esztendeje, mert János rendelkezése el-
len ura soha sem szóltott.
De nem is volt arra szükség, mert ha
János valamit akart tenni, jól átgondolta azt,
s László látta, hogy az öreg tapasztalt eszében
soha nem csalódott.
A kastély udvara csillogott a tisztaságtól,
a kert a legszebb rendben volt befutva por-
ondolt kigyós utakkal.
A kert kerítése egyszerű tövisek bokor-
ból készült szegély volt, minden kőfal valy

68.m

vencre, így felesle-
mébe bővőbenaján-
vári vendég-szerep-
okokból." — A sz-
már a szinlapostól b-
cz e volt szing. fels-
Halmainé vette at-
átvette Mohácsi Sar-
ni egy részére ujan-
könyvtár Tafler, els-
forintert.
* Kinevezések
pánja által Csap a p-
fogalmazó tiszteletb-
nevezetett ki. —
ügyészégi irnok a f-
hoz nevezetett ki p-
* Eljegyzések.
sunk tekintélyes ifju-
özv. Szabó Lajosné
B e r t h a kisasszony
ho 22-en csütörtök
Zsigmond közegész-
városi orvos, Lőfők
rész leányát L a u r-
* Az állami
dett községi pótlék-
belügyminiszter kö-
a városi törvényha-
fogyasztási adók uta-
pótlékok az ország-
határozott tetelek s-
adottételek bizonyos-
tatnak és szedetak.
az 1887. XLVII. t. c.
szerint a jelenlegi
tetelek f. évi ápril-
adonál 50, a cukorka
50, a sóforgasztási
felemelve s mert az
jövédék érdekében
néntek, hogy a szaz-
zett községi pótlékok
kezdve a felemelt ad-
abban a százelektben
a város közönséget,
rosban az állami t-
tárgyak után város-
szedetik és ez utób-
szerint megállapított-
délyezve, intézkedjék
lekők f. évi ápril hó-
lezallittassanak, ugy-
kezdve a községi pótl-
összegek a jelenlegi
engedélyezve levő sz-
rint jaro teteleknél
irányban tett intézke-
várok, egyszersmind
közönséget, hogy ar-
czuk és sörlovas s-
e mellet az emittet-
lönben a szesz és
netán önállóan város-
vagy díj szedetik e-
esetben az adotaryn-
kormányhatóság engé-
letnek megjelölése s
bemutatása mellet, f-
gyen.
* Fejlesztés. A "C
lámos hírlapszerkeszté-
lepe" folyó évi marcz
kor tartja évi rendes
utczán 332. szam alatt
meire a főktelep tag-
nak. A z e l n ö k s e g .
* Postastikkasztó.
ábrányi posta-mester
összeget elikkasztott,
mutatta, lép a T-
dában, hol köteleke-
de ellen e tetteg-
a sikkasztónak neje is-
terje dardoban, s eg-
veletlenül, hogy-ferje
A p a g y i neszet veve
tanak elugrott a város-
mert az elfogatási ren-
zett, — de későn. Ne-
tízátva s a terj jelen-
rányban, de bizonyos-
vezni a szabadságot.
* Kinagás folyt.
Burgondia-utczában, ho-
tartozó fiatal ur egy
katonával összetűzött, a
baba stiet alatt megé-
Az ugy részleteit meg-
hozhatjuk; csak azt je-
az egész eseményben a
műveit egyenként föl-
vis-kellettunkedésbe. A
hozni fogjuk.

* Hymen. Lu s t
eljegyezte Gl u c k M a-
* Az iparos kőr
e hó 25-en delutan 3
ben, tartja meg rendez-
nék a tagok ezutan is-
* Balcsét. Ma de
Szediak botja előtt —
deki nót a helyi vasú-
neve: T ó t h M a r i-
illetőségű hajadon, sze-
serules. szuevedett a
folytatása is volt a re-
elzüllott — Mőcsing I-
litottak be, kit szinten
nat. Azt állította, hogy
szinesznek az ocscse s-
szuesz, jelenleg azonb
Pauzasza, melyet előző-
ban a., hogy az elgaz

vanze, így felesleges őt a közönség figyelmebe bővebben ajánlani. Margó C. sz. fehérvári vendégszerelése felbeszakadt „egészségi okokból.” — A szinidény végére mutat, hogy már a szinleposztó bucsuzik. — Nagy Vincze volt szinig. felszerelvényeinek java részét Halmainé vette át 530 forintban s töle ma átvette Mohácsi Sarolta vidéki színésznő Aholmi egy részére újabb árverés lesz kitűzve. A könyvtár Tafler, első foglalatánál maradt 350 forintért.

* Kinevezések. Debreczen város főispánja által Csapó István rendőr-kapitányi fogalmazó tiszteletbeli rendőr-alkapitányja nevezetett ki. — Rex József debreczeni ügyészégi irnok a h. szobozsói, járásbíróshoz nevezetett ki irnokká.

* Eljegyzések. Vécsey Zoltán, városunk tekintélyes ifju földirtokosa, eljegyezte öv. Szabó Lajosné urnó kedves, szép leányát Berttha kisasszonyt. Aldás a frigyre. — E hó 22-én csütörtökön jegyezte el Dr. Nagy E. Zsigmond közegészségügyi tanár h. nádudvari városi orvos, Lőfkovits József helybeli eksi rész leányát Laurát.

* Az állami fogyasztási adók után szedett közsegi pótlékok kivétele ügyében a belügyminiszter következő rendeletet intézte a városi törvényhatóságokhoz: „Az állami fogyasztási adók után engedélyezett közsegi pótlékok az országban több helyen nem meghatározott tetelek szerint, hanem az állami adótelek bizonyos százeke szerint számítatnak és szedetnek be. Tekintettel most már az 1887. XLVII. t. cz. határozmányaira, melyek szerint a jelenlegi állami fogyasztási adótelek f. évi ápril hó 1-től kezdve a boradonál 50, a cukorfogyasztási adonál szinten 50, a sörfogyasztási adonál 100%-al lettek felemelve s mert az állami fogyasztási adó-jövedék érdekében nem tartom megengedhetőnek, hogy a százekek szerint engedélyezett közsegi pótlékok a mondott időponttól kezdve a felemelt adótelek után is ugyanabban a százekekben szedessenek be, felhívom a város közönséget, hogy a mennyiben a városban az állami fogyasztási adóval terhelt tárgyak után városi fogyasztási adópótlék szedetnek és ez utóbbi az állami adótelek szerint megállapított százekekben van engedélyezve, intézkedjek az iránt, hogy a százekek f. évi ápril hó 1-től kezdve megfelelően leszállíttassanak, úgy hogy ezen időponttól kezdve a közsegi pótlékok czímen beszédendő összegek a jelenlegi állami adótelek után az engedélyezve levő százekek szerint ez idő szerint járó teteleknel többet ne tegyenek. Ezen irányban tett intézkedéseiről mielőbb jelentést várok, egyszersmind pedig felhívom a város közönséget, hogy arról: vajjon a bor, hus, cukor és sörfogyasztási állami adó után, vagy e mellett az emittet adótárgyak, nem különben a szesz és palinkanemű italok után netán önállóan városi fogyasztási adó, pótlék, vagy díj szedetnek-e, vagy nem? az előbbi esetben az adótárgyak, az adó mérvenek s a kormányhatósági engedélyt tartalmazó rendeletnek megjelölése s a netán letező díjjegek bemutatása mellett, fevilágosító jelentést tegyen.”

* Felhivas. A „Gazdák és iparosok általános hitelszövetkezetének debreczeni fioktelepe” folyó évi márczius 25-én délután 5 órakor tartja évi rendes közgyűlést, nagy csapó-utczán 332. szám alatti hivatalos helyiségében, melyre a fioktelep tagjai tisztelettel meginvitnak. A z e l n ö k s e g.

* Postasikkasztó. A p a g y i B. sz. györgy-ábrányi posta-mester 5 ezer forintra rugó összeget elikkasztott, azt Debreczenben elmulattá, főkep a Telegdy-lele száldadaban, hol koltekezése feltűnt ugyan, de ellene fellepni nem lehetett; — a sikkasztónak neje is ott időzött és résztvev ferje dardóiban, s egyszer ő maga ejte ki veletlenül, hogy ferje minő penzzel mulat. — A p a g y i neszet veve a dolgot rosszra fordultanak elugrott a városból. Epen ideje volt, mert az elogatási rendelet ellenébe megérkezett, — de későn. Neje azonban le lett tartoztatva s a ferj jelenleg otthon van — Ábrányban, de bizonyosan nem soká fogja élvezni a szabadságot.

* Kinagyas folt. Le tegnap előtt este a Burgondia-utczában, hol két az intelligenciahoz tartozó fiatal ur egy 39. gyalog ezredbeli katonával összetűzött, minek az lett vége, hogy a baka stillet által megsértult s kórházba került. Az úgy részleteit most meg nyilvánosságra nem hozhatjuk; csak azt jegyezzük meg, miszerint az egész eseményben az a sajnálatos, hogy muveit egyenek folytak be egy katonai és civis-keletlenkedésbe. A részleteket különben hozni fogjuk.

* Hymen. L u s t i g Mór helybeli lakos eljegyezte G l ü c k Mariska kisasszonyt. * Az iparos kör, mint már jelezve volt, e hó 25-én délután 3 órakor, saját helyiségében, tartja meg rendes közgyűlést. Felkértek a tagok ezután is a megjelenésre. * Balosot. Ma délelőtt a fő-utczán — a Szediák boltja előtt — ismét elűtött egy vidéki nőt a helyi vasut egyik vonata. Az illető neve: Tóth M a r i, 42 éves, vámos-pércsi illetőségű hajadon, szerencsére csak könnyebb sérülést szenvedett a lábán — E jelenetnek folytatása is volt a rendőrség előtt, hová egy elűtött — Mőcsing Fábán fele alakot szállítottak be, kit szinten csaknem elűtött a vonat. Azt állította, hogy ő a híres Jancsó Pál színésznek az öccse: Jancsó Mihály, szintén színész, jelenleg azonban állomás nélkül van. Panasza, melyet először latinul adott elő, abban a, hogy az elgázolás után bement egy

dohány tőzsébe, s ott kikelt a német és zsidó konduktorok ellen, kik kész akarva gázoltatják el a magyar embert. Erre egy uri ember pofon ütötte, egy másik pedig bekisértette. Az előbbi sérelemért — ugymond — meg fogja ütteni a drótot (azaz táviratot) Tisza Kálmán ő excellenziájához, hogy lássa, minő szabadság uralkodik Magyarországon! A kapitány utasította a bőbeszédű embert, hogy még ma távozzék Debreczenből.

* Gazdász tanczestely. A helybeli gazdasági akadémia hallgatói április hó 21-én tanczestélyt rendeznek a „Bika”-ban, a rendezőség a következő tagokból áll: Ádám Bertalan, Beke József, Borbély Ferencz, Farkas Gábor jegyző, ifj. Farkas Gábor, Frankó Béla pénztárnok, Fráter Akos, Thür Geza, Gajdácsy Jenő, Gerebly Gyula, Hosszu Albert, Keller Emil, Konrad Imre, Kozelka Endre, Kuczka Emil, Lehoczky Béla, Medveczki Ferencz, Mezősáros Antal, Mihályi Zoltán, Pamlényi István, Pallai Zoltán, Pál Gábor, Szegedy Antal, Székely Odón, Suck Gyula, Tóth József, Tüdős Antal, Zankó Béla Zsoldos Elek.

* A kataszteri műveletek alkalmával a közsegek határában igénybe vehető szolgáltatások árát a belügyminiszter a f. évről megállapította. Ez árak, csekély kivétellel a következők: E y k é t f o g a t u v á r o s i k o c s i, k o c s i s s a l, e g é s z n a p r a 3 f r t 5 0 k r, n é g y f o g a t u 4 f r t 7 5 k r, f e l n y g e r l t 6 0 s z o l g á l v 2 f r t 7 5 k r, e g y n a p s z á m o s 1 f r t, e g y k ü l d ö n e z o d a é s v i s s z a m e n e t é r t 1 6 k r, e g y k ö n i v e s v a g y á c s 1 f r t 5 0 k r, e g y c s ö n á k k é t r é v é s z s z e l 3 f r t, n é g y r é v é s z s z e l 5 f r t.

* Arviz. Tokajban nagy veszély lehet. Az ottani hatóságoktól ugyanis sürgőny érkezett ma városunk hatóságához, melyben azt kerik, hogy a megígért 100 napszámot a holnap reggeli vonattal indítsák meg. Városunk hatósága e szerint fog intézkedni.

Debr. Színház.

Holnap, 1888. márcz. 25-én adatik:

NEBÁNTSVIRÁG.

Operette.

Felelős szerkesztő Gáspár Imre
Kiadó Kutasi Imre

756.
B. sz./1887.

Ö Felsége a király nevében

a debreczeni kir. Járásbírószág által rágalmazással vádolt Kóji János és Püspök Sándor elleni fenytő ügyben alant irt helyen és napon következőleg

Iteltetett: Vádlottak P ü s p ö k S á n d o r (42 éves református, ir, olvas, vagyona van, büntelen eszmadia) és K ó j i J á n o s (38 éves református, ir, olvas, vagyona van, büntelen eszmadia), a btk. 258 §-ában ütköző s Horváth Mihály ellen elkövetett rágalmazás vétségében vétkeseknek kimondatnak, s ezért külön külön 8-8 napi fogházra, s 15 nap különbeni végrehajtás terhe alatt fizetendő, s behajthatlanság esetén további 2-2 napi fogházra átváltoztatandó 20-20 f r t pénzbüntetésre ítéltetnek, s a felmerülő rabtartási költség megtérítésére köteleztetnek.

Jelen ítélet jogerőre emelkedés után a „Debreczen” czimú helyi lapban egy ízben vádlottak költségén közzé tétetni rendeltetik.

Indokok: Vádlottak a megtartott tárgyalás során önként beismerték, hogy a folyó évi január 5-én tartott eszmadia társulati gyűlésen, és pedig első sorban Püspök Sándor vádlott „szemtelen piszkos tolvaj” kifejezések használatával — majd ezután másodrendű vádlott — mindketten azt állították panaszos Horváth Mihályról, hogy ezelőtt több évekket egy kávéházból gyertyatartókat lopott, s hogy azt másodrendű vádlott s egy már időközileg elhalt Hosszu Mihály nevű egyén — nálla meg is találák.

Ugyan ezen tényállást igazolták a tárgyalás során kihallgató t, s meghitelt tanuk, névszerint Csizmadia István, Nagy Karoly, Balog János, Szabó Sándor, Egri Mihály és Nagy Gábor is.

Mint hogy pedig panaszos Horváth Mihály vádlottak állításának valódiságát megtagadta, s bár annak igazolását megengedte, de ezt vádlottak beigazolni nemcsak nem tudták, de nem is kívánták, tekintve, hogy panaszosról egy gyűlésen többek jelenlétében nyilvánosan oly tényt állítottak, a mi valódisága esetében, habár az éveket tekintve panaszos ellen fenytő eljárást nem volna is maga után — de őt minden esetre a közmegevetésnek tenné ki — s így cselekményük a btkv. 258. §-ba ütköző rágalmazást képez; — annál fogva ezen általuk elkövetett s önbeszemerősséggel, és a tanuk vallomásaival teljesen igazolt rágalmazás vétségében vétkeseknek kimondandók, s figyelembel büntelen előletoekre, az ítéletben megszabott büntetésre ítélandók voltak.

Ezen ítélet hírlapi közzé tételét elrendelni kellett mert azt panaszos kívánta, s a btkv 277. §-a értelmében ily esetben az elrendelendő.

Kihirdettetvén, panaszos megnyugodott, vádlottak felebbetköt.

Kir. Járásbírószág Debreczen, 1887. márcz. 5-ikén.

B a y G á b o r, kir. albiró.

Ö Felsége a király nevében

a budapesti kir. ítélőtábla rágalmazás és becsület sértés vétségé miatt vádolt Püspök Sándor és Kóji János elleni bünvádi ügyet, melyben a debreczeni kir. járásbírószág 1887. évi márczius hó 5-én 756. B. szám alatt ítéletet hozott, vádlottak irásban is indokolt felebbezése folytán 1887. évi május hó 2-án tartott nyilvános ülésében vizsgálat alá vévén, a következő

ítéletet hozott: A királyi ítélőtábla, tekintettel vádlottak büntelen előletoére, a vádbeli cselekményt enyhébb beszámítás alá esőnek veszi, és mindkét vádlottra kiszabott fogház idő tartamát egyenkint három (3) napra, — a pénzbüntetését pedig tíz (10) forintra, és az ezt helyettesítő további fogház tartamát (1) egy napra leszállítja.

Ezen változtatással, és azon kiegészítéssel, hogy a kiszabott pénzbüntetés az 1887. évi VIII. t. cz.-ben jelzett cselekre is fordítandók. — egyebekben a kir. járásbírószág ítéletét indokainál fogva helyben hagyja.

Budapesten, 1887. május hó 2-án

S á r k á n y J. Kulesár Lajos. alelnök. előadó.

1098/188. B. végzés. — A további jogorvoslatot visszautasító m. kir. Curiai határozat folytán jogerőre emelkedett kir. táblai ítélet a vonatkozó első bírói ítélet kapcsán közzé tétel végett a „Debreczen” czimú helyi lap szerkesztőségének elküldeteni rendeltetik.

Debreczen, kir. Járásbírószág 1888. márcz. hó 17.

Ferenczy Lajos, kir. albiró.

Árverési hirdetés.

Az „Iperegyesületi takarékné hitel intézet” pénztáránál Debreczenben kézi zálogul letett: 754. 782. 940. 1058. 1076. 1132. 1464. 1576. 1650. 1745. 1781. 1794. 1816. 1861. 1945. 1984. 2172. 2133. sz. a. értékpapírok, ékszerek, arany és ezüst neműek folyó évi április hó 10-ik napján d. u. három órakor s következő óráiban a N. Csapó-utcazi Kápolnásy házban lévő intézeti helyiségben tartandó nyilvános árverésben készpénz fizetés mellett eladatni fognak.

Az igazgatóság.

Ügynökök.

A legelőnyösebben ösmert gyári jegygyel eliatott

olcsó varrógépek

eladására felvétetnek. Ajánlatok küldendők „430 sz. a.” Rudolf Mosse cz. a. Wien I. Seilerstätté 2.

Kiadó!

Bihar-Diószegen 20 év óta fenálló vegyes üzlet-helyiség, a piac közepén, állványokkal berendezve, lakással, több évre kiadó, értekezhetni tulajdonossal: Fazekas József.

Kiadó!

Nagy Bajom nagy községben. a piac egyik szögletén, a hol még magyar kereskedő nincs, a kinek szép tér ajánlkozik s biztos jövő, egészen ujonnan épült lakház, bolthelyiséggel, 2 szoba padlós, konyha, kamara, istálló s melléképületek s még az üzlethez teljes berendezés is kész, minden percen átvehető, igen jutányos évi bérért; értekezhetni. Tulogdy Ferencz ural, Földesen.

Haszonbérbe adó birtok.

Hajdumegye Földes községében 1200 □ ölével számított 122 hold területi tagosítatlan birtok 1888 évi október hó 1-ső napjától kezdve 4 vagy 8 évre előnyös feltételek mellett haszonbérbe kiadó. Értekezhetni tulajdonos Budaházy Istvánnál Debreczenben Battyányi-utca 2551. sz. a.

Arverési hirdetmény.

Az ev. ref. egyház tulajdonába tartozó consistorialis háznak anyagrészeivel együtt egészen leendő eladatása elhatározatván, felhivatnak a venni szándékozók, hogy zárt ajánlataikat az ajánlott összeg 10% töljjával, mint bántpénzzel együtt hozzám f. évi márczius 31-én délelőtt 12 óráig annyiaval inkább adják be, mert későbbben beadandó ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

Az épület elbontása és anyagrészeinek elhordatása f. évi május 1-ig eszközözendő, különben részletes tudósítást az egyházi algondnok Csapó-utca 319 sz. alatti lakásán fog szolgáltatni. Debreczen, 1888. márczius 20-án tartott építetű bizottsági ülésből.

Szüics István, főgondnok.

Megérkeztek

a legújabb divatu tiszta gyapjuból készült

tavaszi és nyári „BRASSÓI” gyapjuszövetek,

melyek finomság és tartósság tekintetében minden más kül- és bel-földi gyártmányt felülmulnak.

A n. é. közönség minél tömegebb látogatását kéri

BIEDERMANN E. és FIA,

a „Brassói” posztógyáraknak kizárólagoz elárúsítói.

Hol egyszersmind miként a

mult évben, úgy ez idő szerint is a raktáron levő külföldi gyapjuszövetek tetemesen leszállított árak mellett árusíttatnak el, úgy, hogy már

2 f r t 9 0 k r e r t

egy egész öltönynek való brünni tiszta gyapjuszövet

kapható.

Egy kisebbszerű kényelmes

utezai úri-lakás

minden órán Szt-Anna-Cser-utca elején 2368. szám alatt ki a d ó.

Ugyanott egy olcsó zongora e l a d ó.

HRABÉCZY ANTAL

GŐZ BERENDEZÉSSSEL MŰKÖDŐ
ruhafestő és vegytisztító intézete.

Ajánlja a n. é. közönség fi velmébe, több évek óta fenálló és tökéletesen berendezett üzletét bármínő anyagú

női vagy férfiruhák befestésére

bármínő színben szétbontva, vagy egészen elkészítve.
Valamint a legkényesebb színű kelmék

férfi vagy női ruhák

vegy tisztításra helyben, vagy vidékre küldve a legillendőbb jutányos áron számítva.

A n. é. közönségnek az irántam eddig tapasztalt becses pártfogását köszönöm, újból kikérve vagyok

kiváló tisztelettel

Hrabéczy Antal.

Debreczen, széchenyi-utca 1801. saját ház.

A tavaszi évad közeledtével bátorodunk a tisztelt gazdaközönségnek gazdasági gépcarnokunkat becses figyelmébe ajánlani és abban különösen: Eredeti Clayton & Shuttleworth-féle és Schlick Krumpach-féle

KÉTBARÁZDÁS EKÉKET.

Eredeti „Universal-Drill” és „Hungaria-Drill”

SORBAVETŐ GÉPEKET

továbbá: Vashorónák, Perge-féle egyes ekék, Sack-féle ujonnan juttott vas-ekék, tengeri kapáló és töltető ekék, — gyűjtőgépeket; Konkolyozók- (Trieurók), rosták, tengeri morzsolókat és stb., továbbá mindenemű kutszivattyukat felállításával együtt; kert fecskendőket a legjutányosabb árakban.

A kéveköti- és másnemű

ARATÓ GÉPEK

írát érdeklődő tisztelt gazda uraknak szives tudomására hozzuk, hogy a debreczeni határban a múlt esztendőben működésben volt összes kéveköti- arató-gépek mi hozattuk, felszereltük és — a hol kívánták — kezeltettük is. A gépek eladására nézve a gyar megbízását bívám.

- 1.) mindennemű arató-gépet a legjutányosabban szállíthatjuk, kedvező fizetési feltételek mellett.
- 2.) Azokhoz szükséges pótrészeket készletben tartjuk.
- 3.) A gépek felállításáról gondoskodunk.
- 4.) A tavaly eladott arató-gépeknél begyakorolt munkákkal rendelkezvén, esetleg szükséges javításokat is, a lehető leggyorsabban teljesíthatjuk.
- 5.) Az aratógépek munkaképességéről személyesen szerzett tapasztalatok alapján készségesen szolgálunk felvilágosítással.

A gépcarnokkal kapcsolatos

gép műhelyünk

minden gépjavítási és vízvezetési munkát szakszertőn gyorsan és jutányosan teljesít

Teljes tisztelettel

Bauer és Társa

gazdasági gépcarnoka és gépműhelye

DEBRECZENBEN N.-Péterfia-utca 853. szám,
helyi vasút megállóhelye.

Jó tanács aranyat ér! E szavak igazságát különösen betegség alkalmával érzi az ember s ezért a Richter-féle kiadó-intezet a legrészélyesebb hálaíratokat kapta a „Beteg-barát” című iuszártat könyvecské megküldéséért. Ebben a legjobb és legmegbízhatóbb háziszerek kimerítően ismertetve vannak s a benne foglalt és a szerencsésen felgyógyultaktól származó levelek egyszersmind azt bizonyítják, hogy sok esetben egyszerű háziszerek is elegendők arra, hogy a legszörnyebb gyogyíthatlan betegséget rövid idő alatt meggyógyítsuk. Ha a betegnek a megtele.ő szerill rendelkezésére, akkor még nehéz betegségnél is gyógyulás várható, mert is egy betegnek sem kelene emulasztani levelezőlap által Ric ter kiadó-hivatalától Lipcsében a „Beteg-barát” című könyvecskét meg rendelni. E kis, olvasásra méltó mű segélyével sokkal könnyebben fog helyeseen választani. A meghoztatás semmi költségbe sem kerül.

Kristóf Ferencz-féle
padozat leny m a z,
szagtalán és hamar száradó.
Igen könnyen kezelhető s báki által könnyen alkalmazható padozat fényezésére. Kapható különböző színekben, valamint színtől is csupán fényezésére. Minták és használati utasítások Kristóf Ferencz raktárában Berlin és Prágában, ezen padozat leny m á z felállításánál s egyedüli gyártójánál Raktár Debreczenben Ganovszky Lajos, N. Varadon Hirschmann Ed., B-Gyuan Fehu János özvegye kereskedésekben.

Mindenki
kereshet magának mindenféle tiszosított sorsjegyek részletfizetésre eladása által évenként legkeve ebb
1200 forintot.
Ajánlatok in e z e d é k Fuchs H. váltóüzletbe, Budapest, Dorottya-utca 9. sz m alatt.

Tschinkel Valódi Tschinkel Kávé (takarek és füge-kávé stb.)
Kávé
A legjobb hozzátétel a babkávához. Kellemes íz és nagy megtakarítás.

„Magyarádi és ménesi bortermelők szövetkezete” A B A D O N.

Ajánlja tisztán kezelt kitűnő minőségű
MAGYARÁDI Ó-BAKATOR és **ASZTALI, MÉNES-GYOROKI, ASSZÚ** és **VÖRÖS,**
továbbá:

MÉNES-GYOROKI SZALMA BORAIT,
melyekből állandóan jelentékeny készlet, illetve bizományi raktárt tart

Debreczenben

ifj. Weidner József

fűszer-, gyarmataru- s csemege kereskedő,
czegléd-utczán a színház mellett.

ARANKA magmentes,

hivatalosan megvizsgált, valódi provencei, továbbá kunsági lucerna, veres-virágú löhere valódi oberndorfi sárga kerek, tojas alakú nagy sárga buczok, tabarisony répa, angol parje, finom apró pázsit fűmag, egyéb gazdasági zöldség és virág-magok a legjobb minőségben jutányos árak mellett kaphatók

GASZNER KÁROLY

fűszer- és mag-túletében
Debreczenben, Czegléd-utca.

PAPP TESTVÉREK!

Van szerencsénk a n. é. közönség tudomására hozni, hogy

a tavaszi és nyári idényre szöveteink megérkeztek.

Üzlünk a legjobb minőségű hazai és külföldi szövetekkel dusan van felszerelve; emélfogva azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy mindennemű igényeknek teljesen megfelelh-tünk.

Magunkat a n. é. közönség b. pártfogásába ajánlvá, maradtunk

kiváló tisztelettel

PAPP TESTVÉREK,

férfi szatók.

Főtér, Dr. Ujfalussy ház.

Biztos és teljes gyógyítása
sz elgyógyult férfierek minden belső vagy külső leges alkalmazása nélkül a nemzetközi szabadalmi védett Dr. Borsodi Ferenz-féle
ELEKTRO-METALLO-MECHANIKUS
készülékkel.

Ezen készlet, mely a jelenkor egyik legbe cselebb és leghasznosabb találmánya, nemcsak hogy a tehetetlenséget bármely belső vagy külső gyogy szer alkalmazása nélkül teljesen és aranyig rövid idő alatt meggyógyítja, hanem erőnőben berendezésenképp fogva a műsónál megszent idegeket és izmokat helyettesíti, és ezáltal teljesen természetes tehettségre képes alkotni.

A készülék következő nevzetes előnyökkel bír:
1. Mindenki képes a használati utasítás egyszerű olvasása után ezt minden segítség nélkül egyedül alkalmazni.
2. Ez akkort van szerkesztve, hogy alkalmazását meg egy második személy sem veheti észre.
3. Használatához külső vagy belső gyogy szer sem szükséges, tehát az egészségre teljesen ártalmatlan.
4. A tehetetlenséget már az első napon tehettségre változtatja.
5. Gyógyít minden még oly nagymérvű férfigyengeséget is aranylag rövid idő alatt teljesen.

Raktár:
FISCHER P. és TÁRSÁ-nál
Budapest, Hatvani-utca 16.
Árak 30 frt, 40 frt, 55 frt. — Levelelbeli megrendelések az összeg bekiűdése vagy utánvét mellett fogaratosítottanak.

Pályázat.

Épitkezésre.

A sz.-peterszegi ev. reform. egyház előljárósága a papilak felépítésére pályázatot hirdet.

Az épület hossza 33 folyó m-ter, szélessége 8 méter lesz, téglá alapon, vályog fal, aládeszkázott zsindelevél-tővel.

Felhívtnak pályázni óhajtók, hogy a költséglőirányzathoz szükséges méretek eszközése végett a helyszínen mielőbb megjelenjenek, hogy költséglőirányzataikat f. é. ápril 10-ig alulírott egyháztanács elnökhöz beadhassák. A később érkező költséglőirányzatok figyelembe nem vétetnek.

Szent-Péterszeg (Bihar m. u. p. B.-Ujfalu) 1888. márcz. 20.

Varga N. Balint
egyháztanács elnök.

Meghívás.

Az „ALFÖLDI TAKARÉKPÉNZTÁR” Debreczenben t. cz. részvényesei

1888. april hó 8-án d. e. 10 órakor saját iroda helyiségében megtartandó

rendkívüli közgyűlésére

tisztelettel meghívtnak.

Tanácskozás tárgyai:

1. Egy felügyelő bizottsági tagnak megválasztása.
2. Az alapszabályok némely pontjának módosítása.

AZ IGAZGATÓSÁG.

Előzetes
Helyben és
Egy évre
Fél évre
Negyed évre
Egyes sz.
A lap
A lap
Egy évre
Fél évre
Negyed évre

Alkotmány

(A. K.)
nemzet fejed
kult és ha cs
zettől függne
vartatnék meg
fejedelmé kö
Ez a ne
annyi szenved
hódította
fuggetlen
borította a szom
minden utogor
Kibékült
királyhoz mélt
Megesküdt
gadta, hogy e
örzi, megvédi
vényt és meg
De mi
hogy a király
oda át a szöve
feledni, ha az
szonogy év tör
birodalomról
ségről, az osz
fogalmakról.
Utón utfe
miniszteri tény
a külügy terén
ignoráltak a
figyelmet kivü
pragmatica sa
altal újra meg
A császá
niszter meg
minister, dacza
melynek ó a
de igen van
trák állam, m
nisztere.
Es ezek
sabb királyl
los lapban köz
ben Bauer táb
ternek nevezte
Ezen azt
hogy a magyar
kri eg smi
k h d u g y m
Az állams
kedelmi köteke
jogi helytelensé
gyulés többség
azokat.
A hadsere
zós, valóságga
ben, jelvénye
és Reichsarme
Ilyenek a
zós konzulánk,
talos eljárásab
előtti osztrák sz
De mindz
riandusai semmi
A mi állam

A „DEBBE

A szabó

Hogy mily
rűségnek orvend
földön, a közelm
zolására a sz o
a röpirat fölélt
Francz
Lafayette, Feu
Cámbracéres, Cr
Chavé, Gambetta
Bert, Floquet, J
Jozsef, Murat tá
Wolsley táborn
lord, Seymour lo
westminsteri érse
dington gróf, m
A meriká b a
közül: Washing
nan, Lincoln Ab
kai páholyban
szövetségbe Os
ban: Frere Oz
Humbeck volt k
o r s z á g b a n
Zorilla, Barange
ban: Garibaldi
Crispi, a mai mi
o r s z á g b a n
Hegel, Götthe, H
ger, Chamisso,
Auerbach Bert
ter stb.